

Oponentský posudek bakalářské práce Markéty Krejzarové: Mediální konstrukce maskulinity v dívčím časopisu

Markéta Krejzarová se ve své bakalářské práci věnuje sémiotické analýze vybraných ročníků časopisu Top dívky. Stanovuje si hlavní výzkumnou otázku (Jaké typy maskulinit časopis reprezentuje a re/produkuje), na niž v textu průběžně odpovídá, nicméně dvě další (vedlejší) otázky zůstávají nezodpovězeny. Práce celkově vykazuje některé zásadní nedostatky, o nichž se zmíním dále v textu. Celkově však splňuje podmínky, kladené na tento typ závěrečné práce.

V teoretické části se autorka zabývá teoriemi sociální konstrukce reality a (nejen) genderové socializace, některým základním přístupům ke zkoumání médií a charakteristikou sémiotiky a metody sémiotické analýzy. Byť se autorka opírá o dostatečný počet autorek a autorů (vzhledem k bakalářské práci), nicméně se jí nedaří psát ucelený a souvislý text, v němž by jednotlivé argumenty logicky navazovaly a vytvářely koherentní vědecký text. Autorka spíše těká od jednoho poznatku ke druhému, některé teorie či koncepty (případně celá témata) zjednodušuje a zplošťuje (např. performativita genderu), některé její parafráze svědčí o nepochopení textu (především „preferované čtení“ Stuarta Halla, přičemž bohužel právě tento koncept je zásadní pro její následnou analýzu mediálních obsahů). Markéta Krejzarová navíc pracuje čistě eklekticky, jednotlivé parafráze a argumenty spíše „lepí“ k sobě, aniž by prokazovala větší autorskou invenci. Jedna z kapitol se pak opírá pouze o jeden zdroj, a to o práci Pierra Bourdieuho *Nadvláda mužů* (kapitola *Symbolické násilí a somatizace*).

V části věnované metodologii sice autorka velmi podrobně popisuje, jak vybírala vzorek a jakým způsobem postupovala při eliminaci textů, nicméně jasné stanovení vzorku je v důsledku toho poměrně nepřehledné, navíc není v práci vysvětleno, proč se autorka zabývala právě ročníky z devadesátých let. Způsob výběru článků a fotografií k analýze je navíc zpochybnitelný. Autorka uvádí, že v první fázi vybírala články „týkající se určitým způsobem chlapců“, přičemž ve druhé fázi z již eliminovaných textů volila ty, které „vyjadřovaly názory o dívkách nebo chlapcích“ (například článek *Je skvělé být dívkou*). Na základě poslupnosti stanovených kritérií tedy není jasné, jak se tento typ článku mohl do druhého kola výběru vůbec dostat.

V rámci analýzy textů autorka sice vhodně stanovuje určitou typologii témat, vyskytujících se ve vybraných článcích, nicméně zůstává v rovině deskripce. Nepouští se do hlubší analýzy, což umožňují právě kvalitativní výzkumné metody, nepropojuje abstrakci (teoretický rámec) s empirickou částí. Pokud už analýzu místy komentuje, zůstává u svých pocitů a domněnek, které nemají ve vědecké práci své místo: „Velmi důležitá je zde z mého pohledu existence rubriky „Chlapec/Kluk měsíce“, která dle mého názoru neodráží klasické pojetí dívčího časopisu, protože zobrazuje muže ve velmi erotickém duchu (str. 35). „Silná erotizace působí v dívčím časopisu poněkud násilně (str. 37). V této části analýzy se ukazuje nepochopení konceptu Stuarta Halla o preferovaném čtení, které autorka vnímá jako určitou praxi „upřednostňování témat“: „Ve sděleních článků tak můžeme narazit na porovnávání chlapeckých a dívčích světů, kdy redakce časopisu předává svým čtenářkám pomocí článků své názory na problémy týkající se heterosexuálních vztahů mezi náctiletými (str. 34.“

Analýza obrazů je pak natolik stručná, že lze pochybovat o její výpovědní hodnotě.

Závěr práce autorka pojala pouze jako konstatování či přehled toho, co v práci učinila, aniž by se věnovala konkrétním výsledkům, odpovědím na otázky a hlavním zjištěním. Proto je závěr jako takový nefunkční a opět s nulovou výpovědní hodnotou.

Po stylistické a gramatické stránce je práce na poměrně dobré úrovni, místy se objevují překlepy. Na straně 8 faktická chyba (Judith Butler je zve uvedena jako Elizabeth Butler). Autorka navíc nepracuje s ustálenou terminologií, když jednou píše o „genderových“ identitách, jindy o „rodových“.

Celkově tedy práci pokládám za průměrnou, nepříliš přínosnou vzhledem ke zvolenému tématu (které se v rámci závěrečných prací na řadě univerzit pravidelně „recykluje“) ani k celkovým zjištěním a výsledkům. Nicméně jako bakalářskou práci ji vnímám jako obhajitelnou a navrhuji její hodnocení stupněm **dobře**.

Baslarová

Mgr. Iva Baslarová, Ph.D.